

Inspel till Ku 2022:04 "Översyn av kultursamverkansmodellen för kultur i hela landet"

Dir. 2022:103

Tankesmedjan Unga tankar om musik (UTOM) har beretts möjlighet att träffa utredningen Ku 2022:04 Dir. 2022:103 som ska göra en översyn av Kultursamverkansmodellen. Under det möte som hölls framkom en rad tankar och inspel som vi här vill dela med oss av.

MUSIKUTBILDNINGARNA

Musikutbildningskedjan

Det finns strukturella problem i musikutbildningskedjan. Förberedelsen av elever inför nästa utbildningsnivå är i många fall otillräcklig samtidigt som förväntningarna från de högre nivåerna inte står i proportion till vad de lägre utbildningarna kan leverera.

Kulturskolor upplever i många fall att den instrumentala nivån på de musiklärare som examineras från musikhögskolornas lärarprogram håller för låg nivå för anställningsbarhet som instrumentallärare samtidigt som musikhögskolorna sedan flera år (med något undantag) inte har instrumentalpedagogutbildningar i sin utbildningskatalog.

Det krävs nationella insatser för att stärka upp musikutbildningskedjan. De myndigheter som ansvarar för de olika utbildningsstegen skulle behöva samverka i högre grad. De behöver tillsammans skaffa sig en överblick och kunskap på nationell nivå.

De myndigheter/organisationer vi åberopar är:

- Statens Kulturråd (med visst ansvar för den kommunala Kulturskolan)
- Skolverket (med ansvar för musikundervisningen i grund- och gymnasieskolan)
- Folkbildaingsrådet (med ansvar för folkhögskolorna)
- UHR eller UKÄ (med ansvar för högskolorna)

Vi vill även i denna skrivning adressera otydligheten i den nationella samordningen mellan landets musikhögskolor på myndighetsnivå. Är det UKÄ eller UHR som skulle vara part i ett myndighetssamarbete beskrivet ovan?

Nationellt ansvar för kulturskolan

”Vem ringer i klockan när den sista fagottpedagogen har gått i pension i Sverige?”
Statusen för kulturskolan i vårt musikaliska ekosystem måste stärkas.

Ansvar för kulturskolans samordning mellan statlig, regional och kommunal nivå bör ingå i kultursamverkansmodellen. UTOM anser att staten bör ha ett helhetsansvar för återväxten av musiker och kulturarbetare, och att det ansvaret behöver fortplantas ut till alla landets kulturskolor. Både kommunala och privata. Det bör tydligt framgå att varje region ska samordna kulturskolans regionala angelägenheter, och att viss statlig finansiering tillförs dessa samordningsfunktioner. Denna samordning finns redan i flera regioner, men skulle behöva stärkas och permanentas.

Förslag om regionala instrumentallärarpooler har diskuterats. Det skulle då handla om lösningar för mindre kommuner att dela på lärartjänster för instrumentgrupper som inte fyller upp en heltid. Även regionala instrumentbibliotek där en regions samlade förråd av instrument blir möjliga att låna mellan kommunerna, och regionsorkestrar för både elever och lärare skulle kunna ingå i detta åtagande för kulturskolan.

KONSERTARRANGÖRSLEDET

Det yttersta ledet för en yrkesmusiker är ofta en ideell arrangörsförening. Många gånger fungerar det mötet och konserten bra, men ofta så finns det en del i övrigt att önska för att publikens upplevelse ska bli så bra som möjligt.

UTOM föreslår att man bör uppvärdera kulturskolan som en resurs för arrangörsledet och genom kultursamverkansmodellen ge kulturskolor möjligheten och den kompetens som behövs för att säkerställa återväxt i arrangörsleden. Utöver det bör man säkerställa en stabil infrastruktur för arrangörer i regionerna, och undersöka om kulturskolan kan vara ett administrativt nav för dessa föreningar. För att kulturskolan ska bli en plantskola för arrangörer krävs ett tätt samarbete med civilsamhället. Därför föreslår vi att involvera civilsamhället och ideella arrangörer mer i kultursamverkansmodellen.

Kulturskolan har i många kommuner majoriteten av kommunens konstnärligt anställda personal, och att ge kulturskolan utökat mandat i kontakten med professionellt musikliv skulle potentiellt kunna höja statusen för kulturskolan.

För tankesmedjan Unga tankar om musik,

Anna Möller, ordförande

Max Låke, verksamhetsledare